OʻZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

PEDAGOGIK INNOVATSIYALAR, PROFESSIONAL TA'LIM BOSHQARUV HAMDA PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

MALAKA TALABI

BOSHLANG'ICH PROFESSIONAL TA'LIM DARAJASI

Kasb kodi va nomi: 30711403-Avtomobil kuzovini ta'mirlash

Kvalifikatsiya(lar) nomi:

- 1. Kuzovchi;
- 2. Avtomobil kuzovi bo'yoqchisi;
- 3. "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi.

SO'Z BOSHI

- 1. Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti tomonidan ISHLAB CHIQILDI VA TASDIQLASHGA TAQDIM ETILDI.
- 2. Oʻzbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy va oʻrta maxsus, kasb-hunar ta'limi yoʻnalishlari boʻyicha oʻquvuslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2023-yil 11-avgustdagi 4-son yigʻilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2023-yil 25-avgustdagi 391 son buyrugʻi bilan **TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI.**

Mazkur malaka talabi Oʻzbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish huquqi Oʻzbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishli.

MUNDARIJA

1	Qoʻllanilish sohasi	4
2	Kasbiy ta'lim xususiyati	4
3	Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi	5
4	Ta'lim dasturini oʻzlashtirgan bitiruvchilarning umumiy va kasbiy	
	kompetensiyalariga qoʻyiladigan talablar	6
5	Oʻquv reja tuzilmasi va ularga qoʻyiladigan talablar hamda	
	bitiruvchida shakllantiriladigan kompetensiyalar	9
6	Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbining o'quv yuklmasi	22
7.	Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbining ta'lim dasturini	
	oʻzlashtirishga qoʻyilgan talablar va bitiruvchilarni baholash	22

1. Qo'llanilish sohasi

Mazkur malaka talabi Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbi bo'yicha kadrlar tayyorlashning zaruriy bilimlar mazmuni va kasbiy kompetensiyasiga qo'yiladigan talablarni va pirovard maqsadlarini, shuningdek, ta'lim oluvchilarning o'quv yuklamalari hajmi va standart talablarini bajarilishi nazoratini belgilaydi.

Malaka talabi ta'lim oluvchilarning kasbiy tayyorgarligi sifati va kasbiy kompetensiyasini baholashda hamda ta'lim muassasalarini attestatsiyadan o'tkazishda asosiy mezon hisoblanadi. Mazkur talablarning bajarilishi professional ta'lim muassasalarining bitiruvchilariga professional ta'limning tegishli darajasini olganligi to'g'risida davlat namunasidagi hujjat berilishi uchun asos hisoblanadi.

Malaka talabi ta'limni boshqarish davlat organlari va ta'lim faoliyati subyektlari tomonidan, idoraviy bo'ysunuvi hamda mulkchilik shakllaridan qat'iy nazar, tadbiq etilishi majburiydir.

Ushbu malaka talabi Kuzovchi (N04.003.169.0851/B-20-son), Avtomobil kuzovi boʻyoqchisi (N04.003.169.0851/B-20-son) va "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi (yuk avtomobillari uchun H04.169.0845/B-20-son va yengil avtomobillari uchun H04.169.0846/B-20-son) kasblarining tasdiqlangan kasbiy standart asosida ishlab chiqildi.

2. Kasbiy ta'lim xususiyati

- **2.1 30711403-Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbi doirasida beriladigan kvalifikatsiyalar:
 - 1. Kuzovchi;
 - 2. Avtomobil kuzovi bo'yoqchisi;
 - 3. "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi.

Umumta'lim muassasalarining 9-sinf bitiruvchilari hisobidan shakllantirilgan guruhlarda 2 yillik.

Kamida umumiy oʻrta ma'lumotga ega boʻlgan shaxslar hisobidan shakllantirilgan guruhlarda tanlangan kvalifikatsiyalar sonidan kelib chiqib oʻqish muddati belgilanadi. Bu guruhlarda kasb doirasida beriladigan kvalifikatsiyalardan birortasini muvaffaqiyatli oʻzlashtirgan shaxslarga belgilangan namunadagi diplom beriladi va mehnat bozorida ishlash huquqi beriladi. Egallanmagan kvalifikatsiyalarni qayta oʻzlashtirishga ruxsat beriladi va mazkur kvalifikatsiyani muvaffaqiyatli oʻzlashtirganlarga belgilangan tartibda sertifikat beriladi.

2.2. Ruhiy-fiziologik fazilatlar minimumi: kuzatuvchanlik, diqqatni bir joyga qaratish, fikrni jamlash, qoʻl-oyoq harakatini jarayonga moslashtirish, har tomonlama tez fikrlash va faraz qilish, yorugʻlikni sezish, faol va tez xotirlash, harakat xotirasi va moslashuvchanlik.

2.3. Ta'limni davom ettirish imkoniyatlari.

30711403-Avtomobil kuzovini ta'mirlash bo'yicha chilangari kasbi bitiruvchisi keyinchalik kasbiy ta'limini chuqurlashtirish maqsadida:

- kadrlar malakasini oshirish tizimida, tarmoq oʻquv muassasalarida va maxsus kurslarida malakani oshirishi;
- kasbiy faoliyatning tegishli sohasida yanada yuqoriroq malakaga erishish maqsadida oliy ta'lim muassasasida oʻqishni davom ettirishi mumkin.

2.4.O'qishga qabul shartlari.

Oʻqishga qabul shartlari amaldagi qonunchilik asosida amalga oshiriladi.

3. Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi

3.1. Bitiruvchining kasbiy faoliyat sohasi:

Avtomobillarning kuzovini ta'mirlash va undagi nuqsonlarni bartaraf qilish, kuzovlarda bo'yash ishlarini bajarish vaqtida texnologik jihozlarni ishlatish, kuzovni payvandlashda ish joyida qo'llaniladigan asboblar va moslamalarni texnik nazoratdan o'tkazish ishlarini mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.

3.2. Bitiruvchining kasbiy faoliyat obyektlari:

3.2.1. Kuzovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

- avtomobil transporti;
- avtomobil kuzovini ta'mirlash ustasi yengil, yuk avtomobillar va avtobuslarning konstruktiv elementlari, panellarini deformatsiyaga uchraganidan keyin ta'mirlash ustaxonasi;
- kuzovni ta'mirlovchi mexanik komponentlar va agregatlar, ularning funksiyalari, zamonaviy avtomobillarda o'rnatilgan murakkab passiv xavfsizlik tizimlari (SRS), kuzovni pardozlash ishlari, texnologik jihozlar ustaxonasi,
 - avtomobil kuzovni payvandlash ustaxonasi; konstruktiv-texnologik va normativ hujjatlar bilan ishlash xonasi.

3.2.2. Avtomobil kuzovi bo'yoqchisi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- avtomobillarni boʻyash jihozlari, avtomobillarni boʻyashda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish va saqlash ustaxonasi;
- ixtisoslashtirilgan uskunalarga texnik xizmat koʻrsatish va ulardan foydalanish jarayonini, boʻyoq va laklar terminologiyasi va ularni qoʻllash texnologiyalari ustaxonasi;
- kuzov panelidagi kichik shikastlanish darajasini baholash va bunday zararni tuzatish boʻyicha ishlarni rejalashtirish ;
 - avtomobillarni bo'yash va quritish ustaxonalari;
 - konstruktiv-texnologik va normativ hujjatlar bilan ishlash xonasi.

3.2.3. "B" yoki "BC" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- yengil avtomobillari;
- yuk avtomobillari.

3.3. Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbi bo'yicha ta'lim oluvchi qo'yidagi faoliyat turlariga tayyorlanadi:

3.3.1. Kuzovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

- avtomobil kuzovini yuvishda L160 qurilmasini ishlatish;
- avtomobilni kuzovini, agregatlarini koʻtarish, tashish jihozlari (ikki, va toʻrt ustunli elektrmexanik gidravlik koʻtargich, 5.3202 rusumli yigʻma gidravlik kran, MEGA MG-20 rusumli pnevmagidravlik domkrat;
- avtomobil kuzovidagi pachoqlangan qismlarini bartaraf etish uchun vaakuum moslamasdan ishlatish;
 - kichik pachoqlanishni toʻgʻrilash maxsus moslamalar;
 - elektr va gaz payvandlash apparatlari;
 - chuqur pachaqlanishni toʻgʻrilash dastgohi;
 - elektr va gaz payvandlash jihozlari;
 - GEDORE 5133 rusumli jilvirlash qurilmasi;
 - Kuzovni gidravlik toʻgʻrilash jamlanmasi;

3.3.2. Avtomobil kuzovi boʻyoqchisi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

- avtomobillarni bo'yash jihozlari;
- avtomobillarni bo'yash-quritish kamerasi;
- avtomobil kuzovini silliqlash uskuna va jihozlari;
- bo'yoq purkash pistoletlari va qurilmalari;
- shpaklyovka, guruntovka, lak va boʻyoqlar.

3.3.3. "B" yoki "BC" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- yoʻlga chiqishdan oldin transport vositasini koʻrikdan oʻtkazish va harakatlanish jarayonida transport vositasining texnik holatini nazorat qilish;
- harakatlanish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklarni xavfsizlik texnikasi talablariga rioya etgan holda bartaraf etish;
- transport vositasini texnik qarovida hamda yuk ortish, tushirishda xavfsizlik texnikasi qoidalariga rioya etish;
 - avtomobillarni boshqarish.

4. Ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchining umumiy va kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

4.1. Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbi boʻyicha bitiruvchilarining umumiy kompetensiyasiga qoʻyiladigan talablar:

Professional ta'lim muassasalari bitiruvchisi quyidagi umumiy kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak:

- UK-1. Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish;
- UK-2. Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish;

- UK-3. O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish;
- UK-4. Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala va samarali muloqot qilish;
 - UK-5. Ta'lim olgan tilida fikrini ogʻzaki va yozma ravishda ravon bayon qilish;
- UK-6. Umuminsoniy fazilatlarga ega boʻlish, oʻz millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish;
- UK-7. Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur boʻladigan ma'lumotlarni qidirish;
 - UK-8. Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qoʻllash;
 - UK-9. Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash;
- UK-10. Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish koʻnikmalariga ega boʻlish.
- UK-11. Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini koʻrish va utilizatsiya qilish;
- UK-12. Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.

4.2. Avtomobil kuzovini ta'mirlash bo'yicha chilangari kasbi bitiruvchilari quyidagi kasbiy kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak.

4.2.1. Kuzovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

- KK-1.1. Avtomobillar kuzovini koʻzdan kechirish nuqsonlarini aniqlash va ta'mirlashga tayyorlash;
- KK-1.2. Avtomobilni kuzatish (diagnostika qilish) uchun asbobuskunalarning ishlashga tayyorligini aniqlash, ta'mirlashda ishlatiladigan komponentlarning va texnologik jarayon talablariga muvofiqligini tekshirish, asboblar va asboblar, nazorat o'lchagichlari va shablonlarning ishlashga tayyorligini aniqlash, aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish;
- KK-1.3. Avtomobillar kuzovini ezilgan, pachoqlangan, bukilgan qismlarini maxsus asbob va moslamalardan foydalanib ta'mirlash ishlarini bajarish;
 - KK-1.4. Avtomobillar kuzovini ta'mirlashda asosiy ishlarini bajarish;
- KK-1.5. Payvandlash ishlarini bajarishda xavfsizlik talablariga va yong'inga qarshi choralarga rioya qilgan holda bajarish;
- KK-1.6. Avtomobil kuzoviga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish;
 - KK-1.7. Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.

4.2.2. Avtomobil kuzovi bo'yoqchisi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- KK-2.1.Kuzovlarni bo'yashga tayyorlash;
- KK-2.2.Shpaklyovka, guruntovka, lak va boʻyoqlar ishlarini bajarish;
- KK-2.3. Silliqlash va quritish ishlarini bajarish;
- KK-2.4.Kuzovni boʻyashda hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish;
- KK-2.5.Ish jarayonida lak-boʻyoq materiallarini ishlatishda texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilish.

4.2.3. "B" toifali avtomobil haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- KK-3.1. "B" toifadagi avtomobillarni boshqarish;
- KK-3.2. Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish;
- KK-3.3. Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish;
- KK-3.4. Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilib avtomobilni boshqarish;
 - KK-3.5. Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash;
- KK-3.6 Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish.

4.2.4. "BC" toifali avtomobil haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- KK-4.1. "BC" toifadagi avtomobillarni boshqarish;
- KK-4.2. Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish;
- KK-4.3. Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish;
- KK-4.4. Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilib avtomobilni boshqarish;
 - KK-4.5. Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash;
- KK-4.6. Yo'l-transport hodisasi sodir bo'lgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish;
 - KK-4.7. Yengil va yuk avtomobillarda tashish ishlarni tashkil etish.

5. Oʻquv reja tuzilmasi va ularga qoʻyiladigan talablar hamda bitiruvchida shakllantiriladigan kompetensiyalar

		Bitiruvchi oʻzlashtirishi lozir	n boʻlgan bilim va koʻnikmalar	Shakllantirilad
T/r	Fan (modul) nomi	Bilimlar	Koʻnikmalar	igan kompetensiyal ar
		2. Umumkasbiy fa	nlar bloki	
2.01	Texnikaviy chizmachilik	 masshtab va oʻlchamlar; nuqtani proyeksiyasi va tekisliklar; aksonometrik proyeksiya turlari; geometrik jismlarni tekislik bilan kesishuvi; tekis shakl va geometrik jismlarning rasmlari; mashinasozlik chizmalarida tasvirlar; koʻrinishlar, qirqimlar va kesimlar; ajraladigan va ajralmaydigan birikma turlari va chizmalari; rezbalarni tasvirlash; detallarning eskizini bajarish usullari; 	 chizmalarni chizish texnikasiga ega boʻlish; chizmalarni Davlat standartlari (*DS va KHUM) talablariga muvofiq bajarish; geometrik sirtlarning proyeksiyalarini tasavvur qila bilish; detallarni aksonometrik proyeksiyalarini yasash; detallarni ichki qismlarini qirqim va kesimlarda koʻrsatib berish; ajraladigan va ajralmaydigan birikmalarni chizish; mashina detallarini eskizlarini chizish; 	UK-1 UK-3 UK-5 UK-7 UK-8 UK-9
		 - yigʻish chizmasi uning vazifasi va ishlab chiqarishdagi oʻrni; - yigʻish chizmalariga spetsifikatsiyalar tuzish; - mutaxassislik boʻyicha chizmalar. 	 buyum yigʻish chizmalarni chizish; mutaxassislik chizmalarni chizish va ularni oʻqiy olish. 	
2.02	Mehnat muhofazasi va	 mehnat muhofazasi boʻyicha asosiy me'yoriy hujjatlar; 	 mehnat muhofazasi boʻyicha asosiy me'yoriy hujjatlarni tushunish va hujjatlar bilan ishlay 	UK-1 UK-3
	texnika xavfsizligi	 avtomobil transporti korxonalarida xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari; zararli moddalar bilan ishlashda xavfsizlik choralari; shaxsiy muhofaza vositalari; kasb kasalligining oldini olish; mehnat muhofazasini hududiga, ishlab 	olish; - avtomobil transporti korxonalarida xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari aniqlash, zararli moddalar bilan ishlashda xavfsizlik choralari koʻrish, shaxsiy muhofaza vositalarini ish turiga qarab tanlay olishni; - mehnat muhofazasini hududiga, ishlab chiqarish	UK-6 UK-8 UK-9 UK-10 UK-11 UK-12

		chiqarish va yordamchi binolarga talabi; - mehnatni sanitar gigiyenik sharoitlari; - harakat tarkibini texnik holati va jihozlanishga umumiy talablar; - yuk ortish va tushirishda xavfsizlik texnikasi talablari; - avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari; - siqilgan gaz va havoni quvvatidan foydalanishdagi xavsizlikni asosiy shartlari; - elektr xavfsizligi; - transport korxonalarida yongʻin xavfsizligi; - atrof muhitni muhofazasi.	va yordamchi binolarga talabi boʻyicha meyorlarni bilishi; - ish joyida mehnatni sanitar gigiyenik sharoitlarini ta'minlash; - harakat tarkibini texnik holatini tekshirish va jihozlanishni talab asosida bajarish; - yuk ortish va tushirishda xavfsizlik texnikasiga rioya qilish; - avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlashda xavfsizlik texnikasi koidalariga rioya qilish; - siqilgan gaz va havoni quvvatidan foydalanishdagi xavfsizlikni ta'minlash; - elektr xavfsizligi boʻyicha koʻnikmalarga ega boʻlish; - transport korxonalarida yongʻin xavfsizligiga rioya qilish; - atrof muhitni muhofaza qilish.	
2.03	Konstruksion va lak boʻyoq materiallari	 qora va rangli metallar metallurgiyasi; metallshunoslik asoslari, plastmassalar; quymakorlik, bosim bilan ishlash; payvandlash, kesish va kavsharlash; metallarni kesib ishlash va dastgohlarning umumiy tuzilishi, turlari va ishlatilishi; 	 metallar va qotishmalarning tuzilishi va xossalarini bilgan holda ulardan yengil, yuqori sifatli, arzon mahsulotlar (detallar) tayyorlash texnologiyasini egallash; payvandlash jarayonida, unumli yuqori samaradorligi va sifatli payvand chok hosil qiluvchi 	UK-5 UK-6 UK-7 UK-9 UK-10
		 lak-boʻyoq qoplamalari va ularning vazifalari; lak-boʻyoq materiallari va qoplamlarini sifatini belgilovchi koʻrsatkichlar; lak-boʻyoq va boshqa metallmas materiallarning foydalanish xususiyatlari, sifat koʻrsatkichlari, asosiy xossalari; boʻyash jarayonida lak-boʻyoq materiallarini sarfini kamaytirishni usullarini bilish. 	 payvandlash usullaridan foydalanish; metallarni bosim bilan ishlov berishda ularning xossalaridan kelib chiqib issiq va sovuq holda ishlov berish; metallarni kesib ishlov berishda kesish elementlari va usullaridan unumli foydalanish; boʻyaladigan yuzalarni tayyorlash uchun materiallar toʻgʻri tanlashni; 	

2.04	Avtomobillar tuzilishi.	 avtomobillarning umumiy tuzilishi; dvigatellarni umumiy tuzilishi va ish sikllari; dvigatelni mexanizm tizimlari tuzilishi va ishlash prinsipi; transmissiyaning vazifasi, tuzilishi va ishlash prinsipi; yurish qismining vazifasi va tuzilishi; boshqarish organlarining vazifasi va tuzilishi. 	 lak-boʻyoq qoplamalarini parvarishlash usullarini; kuzovlarni boʻyashga tayyorlashni; lak-boʻyoq materiallarini boʻyash va quritish metodlarini; lak-boʻyoq materiallarini ishlatishda texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilish. avtomobillarni tuzilishini boʻlaklarga boʻlib oʻrganish; dvigatellarni mexanizm va sistemalari tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish; avtomobillarning transmissiyasi, yurish qismi, boshqarish, organlarini tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish; barcha turdagi avtomobillarning tavsifnomalarini maxsus ma'lumotnoma asosida tuzib chiqish. 	UK-2 UK-4 UK-6 UK-7 KK-1.1 KK-1.4 KK-2.1
2.05	Biznes asoslari	 tadbirkorlik faoliyati turlari va shakllari; yangi korxona tashkil etish va faoliyat yoʻnalishlarini tanlash; korxonani tashkil etish tartibi; tadbirkorlik subyektlarini davlat roʻyxatidan oʻtkazish tartibi; bankdan kredit olish va rasmiylashtirish tartibi; marketing tadqiqotlari va oʻz mahsulotini reklama qilish yoʻllari; biznesni rivojlantirish yoʻllari; xodimlarni tanlash va boshqarish tartibi; tadbirkorlik faoliyatida elektron davlat xizmatlari; 	 biznes g'oyani izlash va tanlash; tadbirkorlik shaklini tanlash; o'z o'zini band qilish faoliyatini ro'yxatdan o'tkazish; shaxsiy biznesni tashkil etish va uni davlat ro'yxatidan o'tkazish; biznes faoliyatini yuritish uchun marketing strategiyalarini ishlab chiqish; mahsulot va xizmatlarni reklama qilish; bank kreditlarini rasmiylashtira olish; marketing tadqiqotlari o'tkazish; o'z mahsulotini reklama qilish; xarajatlar va daromad hisobini aniqlash; biznesni rivojlantirish yo'llarini izlab topish; 	UK-1; UK-3; UK-4; UK-7; UK-8; UK-9; UK-11; UK-12.

		 tadbirkorlik subyektlarini soliqqa tortish tartibi; biznes-rejaning vazifasi va asosiy boʻlimlari; tadbirkor madaniyati va etikasi. 	 - xodimlarni tanlash va boshqarish; - elektron davlat xizmatlaridan foydalanish; - yakka tartibdagi tadbirkorlar toʻlaydigan soliqlarni hisoblash; - biznes-reja ishlab chiqish va uni taqdim etish; - ishbilarmonlik etikasiga ega boʻlish, undan foydalanish va boshqalar. 	
2.06	Oʻquv amaliyoti. Chilangarlik ishlari	 chilangarlik ishi turlari, mehnat madaniyati, mahsulot sifati, texnika, elektr va yongʻin xavfsizligi, sanitariya-gigiyena qoidalari; oʻlchash asoslari, chilangarlikdagi oʻlchash asboblari, oʻlchash qoidalari; tekislikda va fazoviy rejalash qoidalari; metallarni kesish va qirqish texnologiyasi; metallarni toʻgʻrilash va egish texnologiyasi; egovlash texnologiyasi; parmalash texnologiyasi; parchinlash texnologiyasi; rezba kesish texnologiyasi; chilangarlik asboblarini sozlash talablarini bajarish. 	 chilangarlik ishi turlari, mehnat madaniyati, mahsulot sifati, texnika, elektr va yongʻin xavfsizligi, sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilib ish joyini tashkil qilish; chilangarlik ishlarida oʻlchash asboblaridan foydalanish; qoidalar boʻyicha tekislikda va fazoviy rejalash; texnologiyaga rioya qilgan holda metallarni dastaki va mexanizatsiyalashgan asboblar bilan kesish va qirqish; texnologiyaga rioya qilgan holda metallarni toʻgʻrilash va egish; texnologiyaga rioya qilgan holda metallarni egovlash; texnologiyaga rioya qilgan holda metallarni parmalash; texnologiyaga rioya qilgan holda parchinlash; texnologiyaga rioya qilgan holda rezba kesish; chilangarlik asboblarini sozlash. 	UK-1 UK-2 UK-4 UK-7 UK-9 UK-10 UK-11 UK-12 KK-1.2 KK-1.3 KK-2.1
2.07	Oʻquv amaliyoti. Avtomobillar tuzilishi,	 avtomobillarning umumiy tuzilishi; dvigatellarni umumiy tuzilishi; dvigatel va mexanizm tizimlari tuzilishi va ishlash tartibi; transmissiyaning umumiy tuzilishi va ishlash tartibi; 	 avtomobillarni tuzilishini boʻlaklarga boʻlib oʻrganish; dvigatellarni mexanizm va tizimlari tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish; avtomobillarning transmissiyasi, yurish qismi, 	UK-1 UK-2 UK-4 UK-7 UK-9 UK-10

		- yurish qismining umumiy tuzilishi;	boshqarish organlarini tuzilishi boʻyicha amaliy	UK-11
		- boshqarish organlarining umumiy tuzilishi.	mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish;	UK-12
			- barcha turdagi avtomobillarni tavsifnomalarini	KK-1.2
			maxsus ma'lumotnoma asosida tuzib chiqish.	KK-1.3
			- avtomobilning birikma, agregat, mexanizmlarni	KK-2.1
			qismlarga ajratish va yigʻish.	KK-2.4
		3.1 Kuzovchi kvalifikats	siyasi boʻyicha	
3.1.1	Maxsus fan:	- Kuzovni ta'mirlash sohasi bilan bogʻliq zamo-	- kuzov tayyorlashning texnologik jarayonini mus-	UK-11
	Avtomobil	naviy xavfsizlik qoidalari;	taqil ravishda bajarish;	UK-12
	kuzovini	 avtomobil kuzovlarining umumiy tuzilishi; 	- barcha turdagi avtomobillarni tavsifnomalarini	KK-1.1
	ta'mirlash	- kuzovlarning konstruksion va texnologik	maxsus ma'lumotnoma asosida tuzib chiqish;	KK-1.2
		xususiyatlari.	- kuzovni tiklash jarayoni bilan bogʻliq termi-	KK-1.3
		- kuzovlar uchun ishlatiladigan poʻlat tunu-	nologiyalarni bilish;	KK-1.4
		kalarga qoʻyiladigan talablar va qoʻyimlar	- avtomobil kuzovni tuzilishi va qismlari bilan	KK-1.5
		- kuzovning yupqa tunukali ichki va tashqi	bogʻliq terminologiyalarni bilish;	
		panellari, kuzovning karkasi;	- strukturaviy va strukturaviy boʻlmagan detal-	
		- shikastlangan avtomobil kuzovlarini oʻrnatish	larning xususiyatlari va maqsadlari;	
		va chiqarish bilan bogʻliq tavsiyalarni;	- kuzov geometriyasining toʻgʻriligi, avtomobil xa-	
		- ishlab chiqaruvchilarning avtomobil kuzoviga	vfsizligi va ishlashini ta'minlashdagi	
		taalluqli boʻlgan ma'lumotlar;	ahamiyatlari;	
		- avtomobil kuzovlari, jumladan, yengil avto-	- zarar yoʻnalishi va kuchining ta'siri, shuningdek,	
		mobillar, yengil tijorat avtomobillari va ti- jorat transport vositalarini loyihalash	toʻqnashuv vaqtida haydovchining reaksiyasi; - kuzov qismlarining holati, shakli va qattiqligi,	
		jorat transport vositalarini loyihalash tamoyillarini;	toʻqnashuv jarayonida qanday kuch bilan uril-	
		- kuzov tuzilishining mustahkamligi va xa-	ganligi va ezish jarayoniga ta'sir qilish holati;	
		vfsizlik tizimi bilan bogʻliq xususiyatlari.	- kuzov qismlarini toʻgʻrilash usullari, shu	
		VISIZIIK LIZIIIII DIIAII DOG IIQ AUSUSIYALIAII.	jumladan kuzovni toʻgʻrilash yoʻllari;	
			- tortish moslamalari (jihozlar)ning ishlash	
			tamoyillari;	
			- ta'mirlash materiallarining atrof-muhitga zararli	
			ta'siri.	

0.15	0/ " "			1117.4.4
3.1.2	Oʻquv amaliyoti:	- Ish kiyimlarini hamda barcha shaxsiy himoya	- kuzov boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil	UK-11
	Avtomobil	vositalarini toʻgʻri ishlatish va ulardan foyda-	ravishda bajarish;	UK-12
	kuzovini	lanishni;	- Maxsus texnik jihozlarga xizmat koʻrsatish va	KK-1.1
	ta'mirlash ishlari	- avtomobil ishlab chiqaruvchisining texnik hu-	ulardan foydalanish jarayonlari;	KK-1.2
		jjatlarini oʻqish va tushunish;	- Maxsus kiyim va jihozlardan toʻgʻri foydalanish;	KK-1.3
		- Ishlab chiqaruvchilar, tovar va uskunalar yet-	- olib tashlash yoki almashtirish operatsiyalari	KK-1.4
		kazib beruvchilar tomonidan chop etilgan	uchun ishlatiladigan asboblar roʻyxati va ulardan	KK-1.5
		barcha tavsiyalar va ma'lumotlar;	xavfsiz-toʻgʻri foydalanish qoidalarini bajarish;	
		- avtomobilni moslamaga (kuzovni harakatlan-	- shikastlangan qismlarni (mustaxkamlagichlar,	
		tiruvchi maxsus moslama) oʻrnatish;	old, orqa qanot, tom ustunlari, konstruktiv kor-	
		- tashxis qoʻyish, avtomobil ishlab chiqaruvchi-	pus panellari va boshqalar) olib tashlash;	
		larining tavsiyalariga asoslanib, kuzovdagi	- Ta'mirlashni yakunlash uchun zarur boʻlgan	
		zararni aniqlash;	tashqi va ichki panellarni yoki boshqa qismlarni	
		- yetkazilgan zararda zarba kuchining	olib tashlash, almashtirish hamda sozlash;	
		yoʻnalishini aniqlash;	- bamperlar, faralar, tashqi plastik qoplamalar	
		- yetkazilgan zarar kuchining qiymatini	kabi konstruktiv boʻlmagan plastmassa panel-	
		aniglash.	larni ta'mirlash;	
		- oʻlchov va diagnostika uskunalari yordamida	- ish joyini tartibga keltirish, jihozlarni nazoratdan	
		kuzov geometriyasining strukturaviy shi-	oʻtkazish.	
		kastlanishini aniqlash;		
		- kuzov shikastlanishini tuzatish uchun		
		texnologik jihatdan toʻgʻri va mos usullarni		
		qoʻllash;		
		- kuzov geometriyasini texnologik jihatdan		
		toʻgʻri tiklash;		
		- shikastlangan qismlar yoki panellarni olib		
		tashlashdan oldin birlamchi ta'mirlash;		
		- shikastlangan konstruktiv elementlarni tekis-		
		lash va tuzatish hamda tiklash.		
		- kuzov shikastlanishining diagnostikasi;		
		- Rama va qismlarni shikastlanishini ta'mirlash		
		va sozlash.		
		va suziasii.		

3.1.3	Ishlab chiqarish			KK-1.1
3.1.3	amaliyoti			KK-1.2
	umumyoti			KK-1.3
				KK-1.4
				KK-1.5
3.1.4	Diplom oldi			KK-1.1
3.1.4	amaliyoti			KK-1.2
	umumyoti			KK-1.3
				KK-1.4
				KK-1.5
3.1.5	Davlat			
	attestatsiyasi			
	,	3.2 Avtomobil kuzovi boʻyoqchisi	kvalifikatsivasi boʻyicha	
3.2.1	Maxsus fan:	- lak-boʻyoq qoplamalari va ularning vazifalari;	- boʻyaladigan yuzalarni tayyorlash uchun mate-	KK-2.1
	Avtomobil	- lak-boʻyoq materiallari va qoplamlarini si-	riallar toʻgʻri tanlashni;	KK-2.2
	kuzovini boʻyash	fatini belgilovchi koʻrsatkichlar;	- lak-boʻyoq qoplamalarini parvarishlash usul-	KK-2.3
		- lak-boʻyoq materiallarining qoʻllanilishi	larini;	KK-2.4
		haqida ma'lumot;	 kuzovlarni boʻyashga tayyorlashni; 	KK-2.5
		 lak-boʻyoq va boshqa metallmas material- larning foydalanish xususiyatlari; 	 lak-bo'yoq materiallarini bo'yash va quritish ji- hozlarini; 	
		- sifat koʻrsatkichlari va asosiy xossalari;	- lak-bo'yoq materiallarini ishlatishda texnika xa-	
		- boʻyash jarayonida lak-boʻyoq materiallarini	vfsizligi qoidalariga rioya qilishni.	
		sarfini kamaytirishni usullarini bilish.	- ishlab chiqaruvchidan avtomobilning rang ko-	
			dini aniqlash va roʻyxatdan oʻtkazish.	
3.2.2	Oʻquv amaliyoti:	- oʻquv ustaxonasida xavfsizlik texnikasi va	- avtotransport vositalariga kafolatli texnik xizmat	UK-11
	Avtomobil	yong'in xavfsizligi qoidalari;	koʻrsatishni amalga oshirish ishlari;	UK-12
	kuzovini boʻyash	- kuzovni boʻyash ishlarida hujjatlarni	- metall va metall boʻlmagan qismlarga	KK-2.1
	ishlari	rasmiylashtirish;	boʻyoqning asosiy qatlamlarini qoʻllash ishlari;	KK-2.2
		- Avtomobil kuzovini boʻyash jihozlaridan foy-	- shikastlanishlar va boʻyoq nuqsonlarini bartaraf	KK-2.3
		dalanish jarayoni;	etish ishlarini bajarish;	KK-2.4
		- boʻyoq va laklar terminologiyasi va ularni	- zarar va boʻyoq nuqsonlarini bartaraf etish	KK-2.5

		amalda qoʻllash; - korpus panellari (kapot, qanotlar, eshiklar va boshqalar)ga lak-boʻyoq orqali ishlov berish; - kuzov sirtini tayyorlash va quritish uchun	uchun zarur boʻlgan usullar hamda materiallar- dan foydalanish; - kuzov panellari, eshik ustunlarini va kuzovni boshqa yon qismlarini yopish;	
		barcha ixtisoslashtirilgan uskunalarni oʻrnatish.	 lak-bo'yoq materiallarini bo'yash va quritish ji- hozlaridan foydalanish; ish joyini toza va tartibli saqlash. 	
3.2.3	Ishlab chiqarish amaliyoti			KK-2.1 KK-2.2 KK-2.3 KK-2.4
3.2.4	Diplom oldi amaliyoti			KK-2.5 KK-2.1 KK-2.2
				KK-2.3 KK-2.4 KK-2.5
3.2.5	Davlat attestatsiyasi	3.3 "B" toifali haydovchi	kvalifikatsivasi	
		3.3 b toliali liaydovelli	rvaiiiratsiyasi	
3.3.1	Maxsus fan: Yoʻl harakati qoidalari va	 umumiy qoidalar asosiy tushunchalar, va terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning vazifalari; 	- umumiy qoidalar asosiy tushunchalar, va terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning vazifalari bilish;	KK-3.1 KK-3.2 KK-3.3 KK-3.4
	harakat xavfsizligi	 harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va toʻxtab turish tartibi; yoʻl belgilari; yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning tasviri; yoʻllarda harakatni tartibga solish; 	 harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va toʻxtab turish qoidalarini mustaqil bajarish; yoʻl belgilarini bilish; yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning tasvirini ma'nosini tushunish; yoʻllarda harakatni tartibga solish ishoralari, 	KK-3.4 KK-3.5 KK-3.6
		chorrahalardan o'tish;piyodalarning o'tish joylari, umumiy foydalanadigan transport vositalarining to'xtash joy-	belgilarini ajrata olish; - chorrahalardan oʻtishni qoidalari; - piyodalarning oʻtish joylari, umum foydalanadi-	

laridan va temir yoʻl kesish-malaridan oʻtish;

- harakatning maxsus sharoitlari;
- transport vositalarida odam va yuk tashish;
- transport vositalarini texnik holati va jihozlari;
- nomer va taniqlilik belgilari, ogohlantiruvchi yozuv va qurilmalar;
- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor shaxslarining vazifalari;
- kolonnada harakatlanish. fuqaro mudofaasi bo'yicha haydovchilarning vazifalari;
- kirish avtomobilni boshqarish jihozlaridan foydalanish texnikasi;
- avtomobilni chegaralangan oraliqda boshqarish;
- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar oʻtish joyida boshqarish;
- avtomobilni transport oqimida boshqarish;
- avtomobilni kunning qorong'i vaqtida va yetarlicha ko'rinmaydigan sharoitlarda boshqarish;
- avtomobilni murakkab va alohida yoʻl sharoitlarida boshqarish;
- avtomobilni tejamli boshqarish;
- transport hodisasi;
- haydovchining kasbiy ishonchliligi;
- haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari;
- haydovchining axloqiy xulqi;
- avtomobildan foydalanish xususiyatlari;
- yo'l sharoitlari;

- gan transport vositalarining toʻxtash joylaridan va temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish mustaqil harakatlanish;
- transport vositalarida odam va yuk tashish qoidalarini bajarish;
- transport vositalarini texnik holati va jihozlari oʻrganish;
- nomer va taniqlilik belgilari, ogohlantiruvchi yozuv va qurilmalar oson ajrata olish;
- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor shaxslarining vazifalari bilish;
- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar o'tish joyida mustaqil boshqarish;
- avtomobilni transport oqimida mustaqil boshqarish;
- avtomobilni kunning qorong'i vaqtida va yetarlicha ko'rinmaydigan sharoitlarda boshqarish olish;
- avtomobilni tejamli boshqarish qoidalari bilish;
- yo'l-transport hodisasi tushunish;
- haydovchining kasbiy ishonchliligi baholay olish;
- haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari va haydovchining axlogiy xulqi qoidalari;
- avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilishni mustaqil oʻrganish;
- haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri hamda oqibatlarini baholashni oʻrganish;
- odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini oʻrganish;

		 avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilish; haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri; umumiy vaziyatlar; odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini; hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish; yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketmaketligi; yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish qoidalarini. 	 hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatishni mustaqil bajara olish; yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketma-ketligi bajarish; yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish kasbiy faoliyatini mustaqil bajarish. 	
3.3.2	"B" toifadagi avtotransport	 dvigatelning umumiy tuzilishi va ishlashi; sovitish tizimi; 	 avtotransport vositalariga servis xizmat koʻrsatishning turlari va davriyligi belgilash; 	KK-3.1 KK-3.2
	vositalarining	- sovidsh dzimi, - moylash tizimi;	- xavfsizlik texnikasi va atrof muhitni muhofaza	KK-3.2 KK-3.3
	tuzilishi va ularga	- ta'minlash tizimi;	qilish ishlarini bajarish;	KK-3.4
	servis xizmat	- elektr energiyasining manba va	- avtotransport vositalarida amalda uchraydigan	KK-3.5
	koʻrsatish	iste`molchilari;	nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari mus-	KK-3.6
		- transmissiyaning vazifasi va umumiy tuzilishi;	taqil bajarish;	5.6
		- yurish qismi;	- "B" toifadagi avtotransport vositalariga servis	
		- tormoz tizimi;	xizmat koʻrsatish, qismlarga ajratish, ta'mirlash	
		- rul boshqarmasi;	va yigʻish ishlarini bajarish;	
		- aktiv va passiv xavfsizlik tizimlari.	- sinash ishlarini bajarish.	
3.3.3	Davlat			
	attestatsiyasi			
		3.4. "BC" toifali avtomobil haydovch	nisi kvalifikatsiyasi boʻyicha	
3.4.1	Maxsus fan:	- umumiy qoidalar asosiy tushunchalar, va	- umumiy qoidalar asosiy tushunchalar, va	KK-4.1
	Yoʻl harakati	terminlar, haydovchi, piyoda va	terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning	KK-4.2
	qoidalari va	yoʻlovchilarning vazifalari;	vazifalari bilish;	KK-4.3

harakat xavfsizligi	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va	KK-4.4
	va toʻxtab turish tartibi;	toʻxtab turish qoidalarini mustaqil bajarish;	KK-4.5
	- yoʻl belgilari;	- yoʻl belgilarini bilish;	KK-4.6
	- yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning	- yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning	KK-4.7
	tasviri;	tasvirini ma'nosini tushunish;	
	- yoʻllarda harakatni tartibga solish;	- yoʻllarda harakatni tartibga solish ishoralari,	
	- chorrahalardan oʻtish;	belgilarini ajrata olish;	
	- piyodalarning oʻtish joylari, umumiy foydala-	- chorrahalardan oʻtishni qoidalari;	
	nadigan transport vositalarining toʻxtash joy-	- piyodalarning oʻtish joylari, umum foydalanadi-	
	laridan va temir yoʻl kesish-malaridan oʻtish;	gan transport vositalarining toʻxtash joylaridan	
	- harakatning maxsus sharoitlari;	va temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish mustaqil	
	- transport vositalarida odam va yuk tashish;	harakatlanish;	
	- transport vositalarini texnik holati va jihozla-	- transport vositalarida odam va yuk tashish	
	ri;	qoidalarini bajarish;	
	- nomer va taniqlilik belgilari, ogohlantiruvchi	- transport vositalarini texnik holati va jihozlari	
	yozuv va qurilmalar;	oʻrganish;	
	- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avto-	- nomer va taniqlilik belgilari, ogohlantiruvchi yo-	
	transport va boshqa tashkilotlar mansabdor	zuv va qurilmalar oson ajrata olish;	
	shaxslarining vazifalari;	- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avto-	
	- kolonnada harakatlanish. fuqaro mudofaasi	transport va boshqa tashkilotlar mansabdor	
	boʻyicha haydovchilarning vazifalari;	shaxslarining vazifalari bilish;	
	- kirish avtomobilni boshqarish jihozlaridan	- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar oʻtish	
	foydalanish texnikasi;	joyida mustaqil boshqarish;	
	- avtomobilni chegaralangan oraliqda	- avtomobilni transport oqimida mustaqil	
	boshqarish;	boshqarish;	
	- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar	- avtomobilni kunning qorongʻi vaqtida va yetar-	
	oʻtish joyida boshqarish;	licha koʻrinmaydigan sharoitlarda boshqarish	
	- avtomobilni transport oqimida boshqarish;	olish;	
	- avtomobilni kunning qorongʻi vaqtida va	- avtomobilni tejamli boshqarish qoidalari bilish;	
	yetarlicha koʻrinmaydigan sharoitlarda	- yoʻl-transport hodisasi tushunish;	
	boshqarish;	- haydovchining kasbiy ishonchliligi baholay olish;	
	- avtomobilni murakkab va alohida yoʻl sha-	- haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari	

		roitlarida boshqarish; - avtomobilni tejamli boshqarish; - transport hodisasi; - haydovchining kasbiy ishonchliligi; - haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari; - haydovchining axloqiy xulqi; - avtomobildan foydalanish xususiyatlari; - yoʻl sharoitlari; - avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilish; - haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri; - umumiy vaziyatlar; - odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini; - hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish; - yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketmaketligi; - yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish qoidalarini.	va haydovchining axloqiy xulqi qoidalari; - avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilishni mustaqil oʻrganish; - haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri hamda oqibatlarini baholashni oʻrganish; - odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini oʻrganish; - hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatishni mustaqil bajara olish; - yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketma-ketligi bajarish; - yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish kasbiy faoliyatini mustaqil bajarish.	
3.4.2	"B" va "C" toifadagi avtotransport vositalarining tuzilishi va ularga servis xizmat ko'rsatish	 dvigatelning umumiy tuzilishi va ishlashi; sovitish tizimi; moylash tizimi; ta'minlash tizimi; elektr energiyasining manba va iste`molchilari; transmissiyaning vazifasi va umumiy tuzilishi; 	 avtotransport vositalariga servis xizmat koʻrsatishning turlari va davriyligi belgilash; xavfsizlik texnikasi va atrof muhitni muhofaza qilish ishlarini bajarish; avtotransport vositalarida amalda uchraydigan nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari mustaqil bajarish; 	KK-4.1 KK-4.2 KK-4.3 KK-4.4 KK-4.5 KK-4.6 KK-4.7
		- yurish qismi; - tormoz tizimi;	- "B" va "C" toifadagi avtotransport vositalariga servis xizmat koʻrsatish, qismlarga ajratish,	

		rul boshqarmasi;aktiv va passiv xavfsizlik tizimlari.	ta'mirlash va yigʻish ishlarini bajarish; - sinash ishlarini bajarish.	
3.4.3	Tashishlarni tashkil etish	- transport jarayoni va uning asosiy element- lari, yuk va yo'lovchilar oqimi, asosiy tasarruf	- harakatlanuvchi tarkib ish ko'rsatkichlarini hisoblash, yuk va yo'lovchilar oqimini aniqlash;	KK-4.1 KK-4.2
		ko'rsatkichlarini, yuk ortish-tushirish ishlari; - turli xildagi yuklarni tashish usullari;	harakat tarkibi tanlash; - yuk ortish-tushirish usullarini qöllash;	KK-4.3 KK-4.4
		transport-ekspedisiya ishlari tashkil etilishi;tezkor boshqarish.	- harakat grafiklarini tuzish, ilgʻor zamonaviy texnikalardan foydalanib tezkor boshqarish	KK-4.5 KK-4.6
			usullarini qöllash; -transport-ekspedisiya ishla- rini bajarish.	KK-4.7
3.4.4	Davlat			
	attestatsiyasi			

- 6. Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbining o'quv yuklamasi.
- **6.1. 30711403 Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbining o'quv muddati 2 yil, o'quv davri 80 haftani tashkil etadi.
- **6.2. 30711403 Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbining namunaviy va ishchi o'quv rejasini ishlab chiqishda bloklar, fan (modul)lar nomini saqlagan holda ajratilgan vaqtni quyidagi jadvalda ko'rsatilgan chegarada kamaytirish va ko'paytirish imkoniyati beriladi.

6.3. Fan bloklariga ajratilgan chegara (foizda).

Umumta'lim fanlar	42 foiz
Umumkasbiy va maxsus fanlar (ta'lim muassasasi	26-30 foiz
ixtiyoridagi soat bilan)	20-30 1012
Oʻquv amaliyoti	9-13 foiz
Ishlab chiqarish va diplom oldi amaliyoti	14-18 foiz
Davlat attestatsiyasi	1-3 foiz

Davlat attestatsiyasiga 2 hafta ajratiladi.

O'quv yilida ta'til vaqtining umumiy hajmi 10-14 hafta etib belgilanadi.

- 7. Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbining ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarga qo'yilgan talablarni baholash.
- **7.1. Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbining malaka talabi MSKOning 3-darajasiga mos kadrlarni tayyorlash huquqi mavjud bo'lgan ta'lim muassasalarida qo'llash majburiy hisoblanadi.
- **7.2. Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbining ta'lim dasturini o'zlashtirish uchun professional ta'limi muassasalari tegishligi bo'yicha fan xonalari, laboratoriya xonalari va o'quv amaliyot xonalari hamda poligonlar bilan ta'minlangan bo'lishi kerak. Fanlarning amaliy mashg'ulotlari va O'quv amaliyotlari ishlab chiqarish korxonalar yoki boshqa ta'lim muassasalarida olib boriladigan professional ta'limi muassasalarida amaliyot xonalari va poligonlar talab qilinmaydi.
- **7.3. Avtomobil kuzovini ta'mirlash** kasbi bo'yicha ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarni sifatini baholash quyidagi yo'nalishlarda amalga oshiriladi:
 - fan (modul)ni o'zlashtirish darajasini baholash;
 - kasbni oʻzlashtirish darajasini baholash.
- **7.4.** Professional ta'lim o'quvchilarining bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi to'g'risidagi nizom talablari asosida fanni o'zlashtirishi baholanadi.
- **7.5.** Professional ta'limi muassasalarida yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi to'g'risida Nizom talablari asosida kasbni o'zlashtirish darajasi baholanadi va quyidagi kasbiy kompetensiyalarini baholash indikatorlaridan foydalanadi.

7.6.1. Kuzovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalar	Baholash indikator
KK-1.1	Avtomobillar kuzovini koʻzdan kechirish nuqsonlarini aniqlash va ta'mirlashga tayyorlash.	 avtomobillar kuzovini koʻzdan kechirish va ta'mirlash usullarini belgilash; avtomobillar kuzovini ta'mirlashga tayyorlash; avtomobillarning kuzovlarini tashxislash usullari; avtomobillarning kuzovlarini ta'mirlash ishlari ketma-ketligini bajarish.
KK-1.2	Avtomobillar kuzovini ezilgan, pachoqlangan, bukilgan qismlarini maxsus asbob va moslamalardan foydalanib ta'mirlash ishlarini bajarish.	 avtomobillar kuzovini ta'mirlash ishlarini bajarishda maxsus asbob va moslamalardan foydalanishni bilish; avtomobillar kuzovini ezilgan, pachoqlangan, bukilgan qismlarini maxsus asbob va moslamalardan foydalanib ta'mirlash ishlarini mustaqil bajarish.
KK-1.3	Avtomobillar kuzovini ta'mirlashda payvandlash ishlarini bajarish.	 avtomobillar kuzovini ta'mirlash va payvandlash usullarini bilish; avtomobillar kuzov panellarini ta'mirlash va payvandlash ishlarini mustaqil bajarish; kesib olingan yoki almashgan kuzov qismlarini turli payvandlash ishlarini bajarish.
KK-1.4	Avtomobil kuzoviga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish	 ta'mirlash bo'yicha defekt varaqalarini to'g'ri to'ldirish va hujjatlarini rasmiylashtirish; avtomobil kuzoviga servis xizmat ko'rsatish va ta'mirlash hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish qonuniyatlarini o'rganish.
KK-1.5	Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.	 ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish xavfsizlikni ta'minlash usullarini bilish; ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash usullariga rioya qilish.
KK-1.6.	Avtomobil kuzoviga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish	 avtomobil kuzoviga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash boʻyicha yoʻriqnomalar; avtomobil kuzoviga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish
KK-1.7	Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash	 ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash qoidalari; ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.

7.6.2. Avtomobil kuzovi boʻyoqchisi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

	7.0.2. Avtomobii kazovi bo yoqemsi kvamikatsiyasi bo yicila.		
Kodi	Kasbiy kompetensiyalar	Baholash indikator	
KK-2.1	Kuzovlarni boʻyashga tayyorlash	 avtomobil kuzov turlari boʻyicha jihozlar bilan tanishish va lak-boʻyoq materiallarini tanlash va xususiyatlarini bilish; avtomobillar kuzovini koʻzdan kechirish va boʻyashga tayyorlash usullarini belgilash; avtomobillarni kuzovlarini boʻyash ishlari ketma-ketligini bajarish. 	
KK-2.2	Shpaklyovka, guruntovka, lak va boʻyoqlar ishlarini bajarish	 avtomobil kuzovini shpaklyovka, guruntovka, lak va boʻyoq ishlari; avtomobil kuzovini shpaklyovka, guruntovka, lak va boʻyoq ishlari ketmaketligini mustaqil bajarish 	
KK-2.3	Silliqlash va quritish ishlarini bajarish	 silliqlash va quritish ishlari haqida ma'lumot; avtomobil kuzov boʻyash, quritish va silliqlash ishlarini bajarish. 	
KK-2.4	Kuzovni boʻyashda hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish;	 avtomobil kuzovini boʻyash boʻyicha hujjatlarini rasmiylashtirishni bilish; avtomobil kuzovini boʻyash boʻyicha hujjatlarini rasmiylashtirish; 	
KK-2.5	Ish jarayonida lak-boʻyoq materiallarini ishlatishda texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilish.	ish jarayonida lak-bo'yoq materiallaridan foydalanish;ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish xavfsizlikni ta'minlash usullari;	

7.6.3. "B" toifali avtomobil haydovchisi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori	
KK-3.1	"B" toifadagi avtomobillarni boshqarish	 avtomobilni boshqarishga tayyorlash; kundalik koʻrikdan oʻtkazish ishlarini toʻgʻri bajarish; vaziyat (yoʻl sharoiti, ob-havo, tigʻiz payt)ni toʻgʻri baholashni bilish; avtomobilni yoʻriqnoma asosida qoidalarga toʻliq amal qilgan holda boshqarish. 	
KK-3.2	Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish	 nosozliklarni aniqlash va diagnostika qilish usullarini bilish; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlashga tayyorlash; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlash jarayonlarini toʻgʻri bajarish. 	
KK-3.3	Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish	 avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish usullarini bilish. avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish ishlarini bajarish. 	

		- yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligi
		boʻyicha qonun hujjatlarini bilish;
		- yoʻl chiziqlari va belgilari koʻrinishi hamda
	Voʻl harakati goʻldalari va harakat	vazifalarini toʻliq bilishi, ishora
KK-3.4	Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilish	beruvchining harakatlarini tushuna olishi;
		- yoʻl harakati qoidalari va harakat
		xavfsizligini toʻliq bilishi;
		- birinchi tibbiy yordam berish
		koʻnikmalariga ega boʻlishi
		- yoʻl varaqalari va yuk xatlarini tayyorlash
KK-3.5	Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash	tartibini bilish;
KK-3.5		- yoʻl varaqalari, yuk xatlarini toʻldirish va
		ularning hisobotlarni yuritish.
		- yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda
	Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish	jabrlanganlarga birinchi yordam
KK-3.6		koʻrsatishni bilish;
KK-5.0		- yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda
		jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish
		ishlarini bajarish.

7.6.4 "BC" toifali avtomobil haydovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori	
KK-4.1	"B" va "C" toifadagi avtomobillarni boshqarish	 avtomobilni boshqarishga tayyorlash; kundalik koʻrikdan oʻtkazish ishlarini toʻgʻri bajarish; vaziyat (yoʻl sharoiti, ob-havo, tigʻiz payt)ni toʻgʻri baholashni bilish; avtomobilni yoʻriqnoma asosida qoidalarga toʻliq amal qilgan holda boshqarish. nosozliklarni aniqlash va diagnostika qilish usullarini bilish; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlashga tayyorlash; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlash jarayonlarini toʻgʻri bajarish. avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish usullarini bilish. avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish ishlarini bajarish. 	
KK-4.2	Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish		
KK-4.3	Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish		
KK-4.4 Yoʻl harakati qoidalari va harakat va harakat vazifalarini toʻliq bil		beruvchining harakatlarini tushuna olishi;	

		xavfsizligini toʻliq bilishi; - birinchi tibbiy yordam berish koʻnikmalariga ega boʻlishi
KK-4.5	Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash	yoʻl varaqalari va yuk xatlarini tayyorlash tartibi;yoʻl varaqalari, yuk xatlarini toʻldirish va ularning hisobotlarni yuritish.
KK-4.6	Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish	 yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatishni bilish; yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish ishlarini bajarish.
KK-4.7.	Yengil va yuk avtomobillarda tashish ishlarni tashkil etish	 avtomobillarda yuk va yoʻlovchi tashish qoidalarini bilish; avtomobillarda yuk va yoʻlovchi tashish ishlarini toʻgʻri bajarish.

Tayanch so'zlar:

Professional ta'lim, kasb, mutaxassislik, kvalifikatsiya, ta'lim dasturi, ta'lim standarti, malaka talabi, o'quv reja, kompetensiya, umumiy kompetensiya, kasbiy kompetensiya, bilim, ko'nikma kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat turi, kasbiy faoliyat sohasi, o'quv fani, kasbiy fanlar, kasbiy fanlar, umumkasbiy fanlar, maxsus fanlar, amaliyotlar, o'quv amaliyoti, ishlab chiqarish amaliyoti, diplom oldi amaliyoti, mustaqil ta'lim.

Avtomobil, kuzov, boʻyash, kuzovni payvandlash, kuzovini yuvishda L160 qurilmasi, ikki, va toʻrt ustunli elektromexanik gidravlik koʻtargich, 5.3202 rusumli yigʻma gidravlik kran, pnevmagidravlik domkrati, elektrtelfer va tallar, qismlarni boʻyash, texnologik jihozlar, kuzovlarni ta'mirlash, nuqsonlar, chilangarlik, jilvirlash, ta'mirlash, konstruksiyalar.

ISHLAB CHIQILDI:

Pedagogik innovatsiyalar, professional	ta'lim
boshqaruv hamda pedagog kadrlarni	qayta
tayyorlash va ularning malakasini osh	nirish
INSTITUTE direktori	
Z.Xudayberdiye	V
2023 VI V 02 » 08	
THE STATE OF THE S	

M.O'.

Pop tuman kasb-hunar maktabi direktoris G.Boyboboyeva 08

2023-yil « <u>Q2</u> » M.O'.

KELISHILDI:

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Professional ta'limni oʻquv-me'yoriy va metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi boshligʻi

O'.Alijonov

2023 yil« &

Transport Vaziri oʻrinbosari

I.Abdugafarov

2023-yil x09 0'.

30711403 - Avtomobil kuzovini ta'mirlash kasbining malaka talabi va oʻquv rejani ishlab chiqqan ishchi guruh a'zolari

	F.I.SH	Ish joylari va lavozim	lmzo
1.	E.Ergashev	Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Professional ta'limni oʻquv-me'yoriy va metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi bosh mutaxassisi	3 Zamy
2.	A.Parmanov	Pedagogik innovatsiyalar instituti Ta'lim texnologiyalari, oʻquv reja va dasturlarni ishlab chiqish boʻlimi bosh- ligʻi	
3.	N.Sultanov	Pedagogik innovatsiyalar instituti Ta'lim texnologiyalari, oʻquv reja va dasturlarni ishlab chiqish boʻlimi bosh mutaxassisi	
4.	X.Agaliyeva	Pedagogik innovatsiyalar instituti tay- anch doktoranti	April 1
5.	M. Alimova	Pop tuman kasb-hunar maktabi o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari	mont
6.	Sh. Yakubova	Pop tuman kasb-hunar maktabi katta usta	Anathor
7.	N. Yusupov	Pop tuman kasb-hunar maktabi maxsus fan o'qituvchisi	hof
8.	N. Erbolayeva	Pop tuman kasb-hunar maktabi ishlab chiqarish ta'limi ustasi	Manthe